

מאמר ראה אנכי גו' – ה'תש"מ

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תשפ"ד

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

לעילוי נשמת

מרת רחל לאה ע"ה

בת הרה"ח הרה"ת ר' דוד ע"ה

נלבי"ע ערב ש"ק פרי עקב, בעלות המנחה

כ"א מנחם-אב, ה'תשס"ה

הרה"ח הרה"ת ר' יהושע ע"ה

ב"ר מרדכי שמואל ע"ה

נלבי"ע ב' טבת, זאת חנוכה, ה'תשע"ה

מונדשיין

ת' ני צ' ב' ה'

נדפס על ידי ולזכות משפחתם

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

הוספה

בי"ה, יו"ד כסלו תשכ"ה
ברוקלין

מרים שפרה אסתר תחי

ברכה ושלוש!

במענה למכתבה מיום הששי, בו כותבת אשר זכתה והצליחה ומורה היא
בסמינר בית רבקה אשר בכפר חב"ד,

מיסודו ובהנהלתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל,

וע"פ סגנון מכתבה – בודאי עוסקת במשרתה במסירה ונתינה
המתאימות לתפקיד הכי חשוב האמור, ובנקודתו,

להחדיר בהתלמידות תי" יראת השם ואהבת השם, באופן שיהי ניכר זה
בהנהגתם בחיי היום יומים.

והרי מה שלא יהי המקצוע שלומדים עם תלמידות בנות ישראל, הנקודה
והכונה היא – הנ"ל מתאים למה שכתוב בכל דרכיך דעהו.

והובטחנו דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל לב השומע ופועלים
פעולתם.

בברכת הצלחה בהאמור וכן בעניני הפרטים,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון, מזכיר

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (זלמנוב, תשע"א).
מרים שפרה אסתר: גולדשמיד, בני ברק.
מתאים למה שכתוב בכל דרכיך דעהו: משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טוש"ע
או"ח סרל"א. שו"ע אדה"ז שם סקנ"ו ס"ב.
והובטחנו דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל לב השומע: ראה ס' הישר לר"ת שי"ג. הובא
בשל"ה סט, א.

©

Published and Copyright 2024 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5784 • 2024

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

עצמו⁶³ (ע"ס הגנוזות⁶⁴). וזוהי מעלת עבודת התשובה על עבודת הצדיקים [וכמ"ש הרמב"ם⁶⁵ שהבעל תשובה אהוב ונחמד הוא לפני הבורא כאילו לא חטא מעולם, ואדרבה, צועק ונענה מיד, שנאמר⁶⁶ והי' טרם יקראו ואני אענה גו'], שע"י עבודת הצדיקים נמשכת ברכה סתם, דברכה היא מלשון המשכה (כמו המבריך⁶⁷ את הגפן⁶⁸), היינו המשכה מן העולם ועד העולם, מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגליא⁶⁹, שהיא ההמשכה מבחי' ע"ס, אבל ע"י עבודת התשובה ממשיכים ברכה נעלית יותר⁷⁰, שזוהי הברכה שע"י הפיכת הקללה (ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה), שנמשכת מבחי' ע"ס שבמאציל, שזהו"ע כי אהבך הוי' אלקיך גו'. ובשביל זה היתה כללות הירידה לגלות כו', לבוא אל העילוי שבעבודת התשובה. וכאשר ישראל עושין תשובה מיד הן נגאלין⁷¹, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו [שאתא לאתבא צדיקיא בתיובתא⁷², שאז יהיו ב' המעלות דצדיקים ובעלי תשובה⁷²], יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ ראה, מבה"ח אלול הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה ראה אנכי גו', שנאמר בהתוועדות ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תש"מ (תדפיס מספר המאמרים תש"מ הנמצא בדפוס) — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

מוצש"ק כף מנ"א*, ה'תשפ"ד
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ"י.

(* יום ההילולא השמונים של כ"ק הרה"ק המקובל וכו' ר' לוי יצחק, אביו של כ"ק אדמו"ר זי"ע.

63 ראה לקו"ת תצא לט, סע"ג.
64 ראה אוה"ת שה"ש ע' קצג.
65 הלי' תשובה פ"ז ה"ג וה"ז.
66 ישע"י סה, כד.
67 ראה כלאים רפ"ז.
68 ראה תו"א מקץ לו, ג. אוה"ת נשא ע' רעא.
69 ראה תו"א ו, א. ועוד.
70 ראה גם המשך תער"ב ח"ג ע' א'חצר ואילך.
71 רמב"ם שם ה"ה.
72 לקו"ת שמע"צ צב, ב. שה"ש נ, סע"ב.

ועד שהעבודה למטה וההמשכה מלמעלה נכללות בתיבה אחת, אלול. וכיון שע"י עבודת התשובה באים לתכלית ותוקף ההתקשרות דישראל וקוב"ה, לכן נאמר הלשון דודי, המורה על תוקף האהבה (כמבואר בב"ח⁴⁹). וע"י עבודת התשובה נעשה לא רק הסרת ההעלם, אלא יתירה מזה, שע"י באים ליתרון האור הבא מתוך החושך דוקא ויתרון החכמה הבא מתוך הסכלות דוקא⁵⁰, וכמארז"ל⁵¹ במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד בו. וזוהי מעלת חודש תשרי הבא אחרי עבודת חודש אלול, אפילו לגבי חודש ניסן, כי ע"י התשובה נעשה יתרון האור כנ"ל, למעלה מעבודת הצדיקים דחודש ניסן⁵².

(ו) **וזהו** ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה אשר תשמעו גו' והקללה אם לא תשמעו גו', כידוע הדיוק בזה⁵³, שבענין הברכה נאמר אשר תשמעו, בודאי (ולא אם תשמעו), כי עמך כולם צדיקים⁵⁴, אלא שמצד נורא עלילה על בני אדם⁵⁵, יכול להיות לא תשמעו (כהמשך הכתוב), אבל הכוונה בזה היא כדי לבוא לעילוי שבעבודת התשובה, וכמ"ש⁵⁶ כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה, פי' שישוּב מרשעו ויעשה הרע שלו יום ואור⁵⁷, והיינו, שהענין דלא תשמעו הוא מצד מעלת התשובה. אבל כיון שאין זה סדר העבודה להיות אחטא ואשוב כו'⁵⁸, לכן נאמר אם לא תשמעו, כי סדר העבודה הוא אשר תשמעו גו'. ומ"מ, אף אם חטא ופגם ועבר את הדרך (אם לא תשמעו), הרי סופו לעשות תשובה, כמ"ש⁵⁹ לבלתי ידח ממנו נדח, ומובא לפס"ד בהל' ת"ת לרבינו הזקן⁶⁰ בנוגע לכאו"א מישראל. ואז כתיב⁶¹ ונתן ה' אלקיך את כל האלות האלה על אויבך ועל שונאיך גו', אבל לבנ"י כתיב⁶² ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבך הוי' אלקיך, היינו שנמשך מבחי' כי אהבך הוי', שלמעלה משם הוי' סתם, דשם הוי' סתם היינו הוי' שבנאצלים (ע"ס), ובחי' אהבך הוי' היינו ע"ס שבמאציל

תוכן המאמר

אנכי נותן לפניכם – שהדיבור אנכי הוי' אלקיך פועל שהפנימיות דכל אחד מישראל תהי' הפנימיות שלמעלה. וזהו"ע בחי' שם הוי' שבכל אחד מישראל: י"ה – ב' אופני ההתבוננות דנקודה בהיכלא, וו"ה – מדות ומעשה, תורה ומצוות.

אך בזמן הגלות אין השם שלם, שמצד ערלת הלב נעשה הפסק בין י"ה לו"ה, שלא תהי' התגלות האהבה. ועז"נ ומלתם את ערלת לבבכם, ועי"ז ומל ה' אלקיך את לבבך, מילה ופריעה, ערלה גסה וקליפה דקה, וכמו שובו אלי ואח"כ ואשובה אליכם. ושייך לחודש אלול, שהר"ת שלו נרמז בפסוק את לבבך ואת לבב.

ע"י התשובה נעשה לא רק הסרת ההעלם, אלא יתרון האור מתוך החושך, שזוהי ברכה נעלית יותר – ויהפוך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה, שנמשכת מבחי' כי אהבך הוי' אלקיך, ע"ס שבמאציל.

(49) שם.	(55) תהלים טו, ה. תנחומא וישב ד.
(50) ע"פ קהלת ב, יג.	(56) משלי טז, ד.
(51) ברכות לד, ב. רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ד.	(57) תניא פכ"ז.
(52) ראה סה"מ תרל"ו ח"ב ע' שס. תרנ"ב ס"ע ג ואילך.	(58) יומא פה, ב.
(53) ראה אוה"ת פרשתנו ע' תרסח. רד"ה ראה אנכי עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תרט). ועוד.	(59) שמואל-ב יד, יד.
(54) ישע"י ס, כא.	(60) פ"ד ס"ג. וראה אגרות קודש ח"א ע' קמא ואילך.
	(61) נצבים שם, ז.
	(62) תצא כג, ו.

בגדולת ה' וכו', הן בהתבוננות שבבחי' נקודה (וביטול), כנרמז באות יו"ד, והן ההתבוננות באורך ורוחב וכו', כנרמז באות ה', ומבין ומשיג הדבר היטב על בוריו, מ"מ, אין זה פועל להיות נמשך בעסק התורה ובמדות שבלב, הנרמזים באות ו', ובמעשה בפועל, הנרמז באות ה'. וענין זה הוא בסיבת הגלות שמלוכש בתאוות וענינים גשמיים (שמצד הגוף שנקרא משכא דחויא³⁹), והו"ע ערלת הלב שמכסה ומסתיר על פנימיות הלב [נדאף שהיא בשלימות גם בזמן הגלות, וכמ"ש⁴⁰ אני ישנה בגלותא ולכי ער להקב"ה, ובאופן דפנים בפנים גו' (כנ"ל), הרי ערלת הלב מכסה ומעלמת על זה], ועי"ז נעשה ההפסק בין י"ה לו"ה, שלא תהי' התגלות האהבה כו'.

ועז"נ ומלתם את ערלת לבבכם גו'⁴¹, שהו"ע הסרת הערלה, ע"י עבודת התשובה כו'. ועד שע"ז יהי' גם מ"ש⁴² ומל ה' אלקיך את לבבך גו'. והענין בזה, כמבואר באגה"ק⁴³ שבמילה יש שני בחינות, מילה ופריעה, שהן ערלה גסה וקליפה דקה, וכן בערלת הלב יש ג"כ תאות גסות ודקות, מילה ופריעה, ומל ולא פרע את המילה כאילו לא מל⁴⁴, מפני שסוף סוף עדיין נקודת פנימית הלב היא מכוסה בלבוש שק דק כו'. והנה, על מילת הערלה ממש כתיב ומלתם את ערלת לבבכם, אתם בעצמכם, אך להסיר הקליפה הדקה, זהו דבר הקשה על האדם, ועז"נ ומל ה' אלקיך את לבבך כו', והיינו לאחר הקדמת עבודת האדם בהסרת הערלה הגסה כו'. ולהעיר, שגם בעבודת התשובה יש ב' בחי', שובו אלי, התשובה מלמטה, ואח"כ ואשובה אליכם⁴⁵, מלמעלה.

ה) וענין זה שייך לחודש אלול, כידוע שהר"ת דאלול נרמז במ"ש (ומל ה' אלקיך) את לבבך ואת לבב⁴⁶, שענינו עבודת התשובה. ובוזה גופא ישנם ב' האופנים הנ"ל, כידוע⁴⁷ שאלול ר"ת אני לדודי ודודי לי⁴⁸, והיינו, שבתחלה היא העבודה מלמטה (אני לדודי), שובו אלי, ואח"כ באה ההמשכה מלמעלה (דודי לי), ואשובה אליכם,

(39) ת"ו בהקדמה (י, ב). ועוד. וראה גם לקו"ת בהר"מ, א. א"ר"ח. ע' א"ר"כ. (40) שה"ש ה, ב. זח"ג צה, א. (41) עקב יו"ד, טו. וראה לקו"ת פרשתנו (42) נצבים ל, ו. (43) ס"ד. (44) שער ר"ה פ"א. ב"ח שם. (45) מלאכי ג, ז. וראה אוה"ת נצבים ע' א"ר"ח. ע' א"ר"כ. (46) בעה"ט נצבים שם. ב"ח או"ח סתקפ"א. לקו"ת פרשתנו שם יט, א. (47) אבודרהם סדר תפלת ר"ה. פע"ח שער ר"ה פ"א. ב"ח שם. (48) שה"ש ו, ג. (39) ת"ו בהקדמה (י, ב). ועוד. וראה גם לקו"ת בהר"מ, א. א"ר"ח. ע' א"ר"כ. (40) שה"ש ה, ב. זח"ג צה, א. (41) עקב יו"ד, טו. וראה לקו"ת פרשתנו (42) נצבים ל, ו. (43) ס"ד. (44) שער ר"ה פ"א. ב"ח שם. (45) מלאכי ג, ז. וראה אוה"ת נצבים ע' א"ר"ח. ע' א"ר"כ. (46) בעה"ט נצבים שם. ב"ח או"ח סתקפ"א. לקו"ת פרשתנו שם יט, א. (47) אבודרהם סדר תפלת ר"ה. פע"ח שער ר"ה פ"א. ב"ח שם. (48) שה"ש ו, ג.

בס"ד. ש"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תש"מ

(הנחה בלתי מוגה)

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וגו'.¹ ומביא רבינו הזקן בלקו"ת², הנה ארז"ל³ כל מקום שנאמר היום הוא נצחי ולעולם גם היום הזה. ולהבין זה בכאן [והיינו, דממ"ש כאן ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה, משמע שזוהי ברכה נצחית, ולכאורה צריך להבין, הרי נותן לפניכם כתיב, היינו שהקב"ה נותן את הברכה לישראל, ואיך אפשר לבשר ודם שהוא נברא ומוגבל להכיל בתוכו ברכה נצחית]. וגם (צריך להבין) מלת לפניכם, דהוי לי' לומר לכם (כלשון הרגיל בכ"מ).

ב) אך הענין הוא, כי הנה בכל אחד ואחד מישראל יש בחי' פנימיות ובחי' חיצונית. והנה כתיב פנים בפנים דבר הוי' עמכם, כי בשעת קבלת התורה נמשך לכל אחד ואחד מישראל בחי' הוי' בבחי' פנים שלהם בכל ניצוץ נשמותיהם. וזהו ענין קבלת הדיבור אנכי ה' אלקיך⁵ [שהוא הדיבור הראשון של עשה"ד (לאחר שנאמר לפני⁴ וידבר אלקים גו', בחי' הגבורה⁷, וכלשון חז"ל⁸ מפי הגבורה שמענו, כפי שנאמר גם בנוגע להקהל⁹), שבדיבור זה נכללת כל התורה כולה, שהרי כל התורה כלולה בעשה"ד¹⁰, וכל עשה"ד כלולות בדיבור הראשון¹¹], פי', שיהי' בחי' שם הוי' מאיר ומתגלה בך כל כך עד שיהא נקרא על שמך להיות אלקיך, אלקים שלך. והיינו, שע"י הדיבור אנכי הוי' אלקיך, נפעל שהפנימיות דכאו"א מישראל תהי' הפנימיות שלמעלה (פנים בפנים), שזהו שם הוי', שם העצם¹², שם המפורש¹³ ושם המיוחד¹⁴, בחי' הפנימיות

(1) ריש פרשתנו. (2) ריש פרשתנו (יח, א). (3) ראה פרש"י סוטה מו, ב (ד"ה ויקרא). ערכי הכינויים (לבעל מח"ס סה"ד) ערך היום. אוה"ת פרשתנו ע' תרלה. ע' תרסו. לקו"ש ח"ט ע' 147. (4) ואתחנן ה, ד. (5) יתרו כ, ב. (6) שם, א. (7) ראה ב"ר פל"ג, ג. ובכ"מ. (8) מכות כד, א. (9) רמב"ם ה' חגיגה פ"ג ה"ו. (10) ראה פרש"י משפטים כד, יב. (11) ראה לקו"ש ח"ג ע' 892. חכ"ה ע' 382. וש"נ. (12) כסף משנה ה' ע"ז פ"ב ה"ז. פרדס שער יט (שער שם בן ד'). מו"נ ח"א פס"א ואילך. עיקרים מאמר ב' פכ"ח. (13) סוטה לח, א. סנהדרין ס, א. רמב"ם ה' יסוה"ת פ"ו ה"ב. (14) סוטה וסנהדרין שם.

שבשמות, ועד לבחי' אנכי שלמעלה מכל השמות (גם משם הוי'), אנכי מי שאנכי, דלא אתפס בשם ולא אתרמיז בשום אות וקוצא כלל¹⁵, שנמשכת ע"י שם הוי' בהפנימיות דכאו"א מישראל, להיות נקרא אלקיך, כחך וחיותך¹⁶ של כאו"א מישראל.

ג) **וממשיך** לבאר ענין זה, איך יש בחינת שם הוי' בכל אחד ואחד, היינו, כל פרטי ד' האותיות דשם הוי', שענינם נרמז בצורת האותיות, כמבואר בשער היחוד והאמונה¹⁷, שכל אות היא בתמונה מיוחדת פרטית המורה על ציור ההמשכה כו'.

והענין בזה, בהקדים שכללות עבודת האדם היא ע"י ההתבוננות, כמ"ש¹⁸ דע את אלקי אביך (ועי"ז) ועבדהו בלב שלם. ובפרט בעבודת התפלה [שעלי' אמרו רז"ל¹⁹ איזוהי עבודה שבלב זו תפלה, שבה עומד כעבדא קמי מרי²⁰], כפסק ההלכה²¹ שלפני התפלה צ"ל ההתבוננות בגדלות הא-ל. והנה, התחלת ההתבוננות היא בבחי' נקודה, הנרמזת באות יו"ד [דאף שאות יו"ד יש בה אורך ורוחב ושטח, מ"מ, לגבי שאר האותיות ה"ה נקודה. ועוד זאת, שהתחלת כתיבתה היא מקוצו של יו"ד שהוא בחי' נקודה²²], שהו"ע נקודת השכל, שזוהי ההתבוננות בעצם המציאות דאלקות (ער גיט זיך אַ כאַפּ וועגן דעם אויבערשטן), שמביאה לידי יראה עילאה וביטול, בחי' נקודה. והיינו, דכיון שמתבונן בנקודת כללות ענין האלקות, וההתבוננות היא בנקודת השכל, לכן בא לידי ביטול כל מציאותו, באופן של נקודה. ועז"נ²³ משכיל לאיתן האזרחי, משכיל פי' מקור השכל, היינו שאין זה עדיין בחי' השכל שיש בו שטח וכו', אלא הוא רק בחי' מקור לשכל, בחי' נקודה. וע"י הביטול שבא מהתבוננות זו ה"ה בבחי' איתן, מלשון חיזוק, שנתחזק מאד בבחי' קשה עורף²⁴ לעמוד בתוקף על כל עניני תומ"צ, הן בעשיית הדברים הרצויים והן בשלילת הדברים הבלתי רצויים. ולאחרי ההתבוננות הנ"ל בבחי' נקודה, צ"ל גם התבוננות פרטית בהתפשטות לאורך ורוחב וכו', שנרמזת

15) ראה לקו"ת פינחס פ, ב. פרשתנו לא, ד. וראה זח"ג רנז, ב.
16) ראה לקו"ת בלק עג, ג. פינחס שם, א. ובכ"מ.
17) פי"ב בהגהה.
18) דברי הימים א כט, ח.
19) אנכי עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תריא).
20) אנכי עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תריא).
21) תהלים פט, א. וראה גם ד"ה ראה
22) פתי"ח (ח"ב ע' תתסח [ח"ד ע' א'קעב]).
23) תהלים פט, א. וראה גם ד"ה ראה
24) אנכי עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תריא).
21) אור"ח ר"ס צח.
22) ראה אור"ח תצא ע' תתקפג. ע'
תתקפט. המשך תרס"ו ע' שעב [תצן]. תער"ב
פתי"ח (ח"ב ע' תתסח [ח"ד ע' א'קעב]).
23) תהלים פט, א. וראה גם ד"ה ראה
24) ראה תשא לד, ט.

באות ה"א, שיש לה בחי' התפשטות לרוחב וגם לאורך כו'²⁵. וזהו ענין בחי' י"ה שבנפש האדם, שהם ב' אופני התבוננות הנ"ל שצריכים להיות תמיד בעבודת האדם בלי פירוד כו', באופן של נקודה בהיכלא²⁶.

וענין בחי' ו"ה שבנפש האדם, הנה אות ו' מורה על ההמשכה מלמעלה למטה (וכנ"ל שצורת האות מורה על אופן ההמשכה), ובנפש האדם הו"ע המדות שבלב, שענינם הוא ההמשכה למטה, כמאמר²⁷ ליבא פליג לכל שייפין (לכל הציור קומה דרמ"ח אברים שהם גוף שלם, עיר קטנה זה הגוף²⁸), ומספרן שש, שזהו המספר דאות ו'. ובעבודה הו"ע עסק התורה לדעת את המעשה אשר יעשון, שזהו ענין ההמשכה למטה, וכמבואר באגה"ק²⁹ שע"י התורה מתבררים כל פרטי הענינים דטהור מותר כשר והפכם, שמספרם שש, שזהו המספר דאות ו'. וה' אחרונה ענינה מעשה בפועל שבא לאחרי הלימוד, דגדול לימוד שמביא לידי מעשה³⁰, וכמו שמהמדות שבלב נמשך המעשה בפועל. ובפרטיות יותר, ג' הקוין שבאות ה' הם כנגד מחשבה דיבור ומעשה.

ד) **וממשיך** בלקו"ת³¹: אך אמרו רז"ל³² שבזמן הגלות אין השם שלם כו'. והענין בזה, דהנה, משנת"ל בענין ד' אותיות שם הוי' שבכל אחד מישראל, הי' בשלימות בזמן שביהמ"ק הי' קיים, שאז הי' בגילוי ענין השראת השכינה בביהמ"ק, וגם ושכנתי בתוכם³³ בתוך כאו"א מישראל³⁴, ולכן הי' בגילוי בנשמת כל אחד מישראל הענין דפנים בפנים גו', ופעל גם בגוף ונה"ב, ואח"כ גם בכל העולם ע"י חלוני שקופים אטומים³⁵, וכמאמר משם אורה יוצאה לעולם³⁶. משא"כ בזמן הגלות, גלינו מארצנו, היינו שגלו מבחי' ארץ שרצתה לעשות רצון קונה³⁷ (מן הרצון לעשות רצון הקב"ה), שזה הביא לידי חטאינו, ומפני חטאינו גלינו מארצנו³⁸, גלות כפשוטו. ואז אין השם שלם, והיינו שאותיות ו"ה הם מופרדים מאותיות י"ה. והענין בעבודת ה', שאע"פ שמתבונן ומעמיק

25) תניא אגה"ת פ"ד.
26) זח"א ו, א. תקו"ז ת"ה (יט, א). תניא בשלח.
27) אגה"ק ס"ה (קד, א).
28) ראה זח"ג רכא, ב. תניא שם סל"א.
29) נדרים לב, ב.
30) סכ"ו.
31) קידושין מ, ב.
32) ראה תנחומא ס"פ תצא. פרש"י ס"פ
33) תרומה כה, ח.
34) ראה של"ה סט, א. רא, א. שכה, ב. שכו, ב.
35) מלכים א ו, ד.
36) ראה מנחות פו, ב ובפרש"י שם.
37) ב"ר פ"ה, ח.
38) תפלת מוסף דיו"ט.